

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛІВОБЕРЕЖНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ДИТЯЧИЙ САДОК) № 105
«ЛЮБИСТОК» ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

Н А К А З

27.07.2026

м. Запоріжжя

№ 062р

Про впровадження Положення про використання генеративного штучного інтелекту

У зв'язку з прийняттям нового Закону України “Про академічну доброчесність” від 18.12.2025 №4742-IX (далі - Закон), з метою забезпечення академічної доброчесності в закладі дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради (далі - ЗДО № 105 ЗМР), створення внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності

НАКАЗУЮ:

1. Розробити проєкт Положення про використання генеративного штучного інтелекту в закладі дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради (додається).

Термін: до 30.07.2026 року

2. Оприлюднити проєкт Положення про використання генеративного штучного інтелекту в закладі дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради на офіційному веб сайті закладу до 31.07.2026 року.

3. Затвердити Положення про використання генеративного штучного інтелекту в закладі дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради.

Термін: до 31.08.2026 року

4. Ознайомити всіх учасників освітнього процесу з новими правилами використання генеративного штучного інтелекту в закладі та вимогами щодо обов'язкового розкриття факту його застосування.

5. Покласти персональну відповідальність за функціонування системи забезпечення академічної доброчесності та своєчасне оновлення внутрішніх актів на працівників закладу.

6. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор

Людмила БАРАННІКОВА

Проект Положення про використання генеративного штучного інтелекту в закладі дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета та призначення

Це Положення про використання генеративного штучного інтелекту (далі – Положення) закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради (далі – Заклад) визначає принципи, правила та вимоги щодо відповідального, етичного та безпечного використання інструментів генеративного штучного інтелекту (далі – ГШІ) в освітній, методичній та адміністративній діяльності. Положення є складником внутрішньої системи забезпечення якості освіти Закладу та невід’ємною частиною системи академічної доброчесності відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради та Положення про академічну доброчесність закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради.

1.2. Сфера застосування

Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Закладу:

- педагогічних працівників;
- здобувачів освіти (вихованців);
- батьків або інших законних представників здобувачів освіти – у частині, що стосується навчальних робіт дітей;
- адміністративний та технічний персонал.

Дія Положення поширюється на всі форми та види діяльності в Закладі, зокрема, на:

- навчальні заняття в очному, дистанційному та змішаному форматах;
- виконання навчальних, творчих і проектних робіт;
- підготовку навчально-методичних матеріалів;
- здійснення адміністративно-управлінської діяльності тощо.

1.3. Нормативно-правова база

Положення розроблено відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;
- Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX (набирає чинності 31.07.2026);
- Закону України «Про авторське право і суміжні права» (в редакції від 01.01.2023);
- Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI;
- Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні (розпорядження КМУ від 02.12.2020 № 1556-р);
- Акту ЄС щодо штучного інтелекту (AI Act, Regulation EU 2024/1689);
- Рекомендацій ЮНЕСКО з питань штучного інтелекту в освіті (2021);
- Статуту закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради;
- Положення про академічну доброчесність закладу дошкільної освіти (дитячого садка) № 105 “Любисток” Запорізької міської ради.

1.4. Основні терміни та поняття

Генеративний штучний інтелект (ГШІ) – програмні засоби, що використовують методи машинного навчання та нейронні мережі для автоматизованого створення текстового, графічного, аудіовізуального та іншого контенту на основі введених запитів (промптів).

Навчальна робота – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі. Навчальна робота учня може містити як авторські елементи (створені самостійно), так і неоригінальні об'єкти (згенеровані ГШІ).

Правила цього Положення поширюються на навчальну роботу в цілому, незалежно від правового статусу її окремих частин.

Автор – фізична особа, яка своєю творчою інтелектуальною працею самостійно створила навчальний або методичний матеріал (його частину). Вихованець є автором результатів виконаної ним навчальної роботи; вчитель є автором розробленого ним завдання, методичного матеріалу або дидактичного засобу. Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних та інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності,

якщо цей факт не зазначено в навчальній роботі або супровідних матеріалах до неї (ст. 18 п. 7, ст. 29 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX).

Неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою – об'єкт, що утворений у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в його утворенні (ст. 33 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Примітка: якщо фізична особа творчо брала участь у формуванні змісту (наприклад, суттєво редагувала, відбирала або доопрацьовувала згенерований результат), такий матеріал може розглядатися як твір, створений з використанням комп'ютерних технологій, і не підпадати під ст. 33. У разі сумнівів щодо правового статусу конкретного результату рекомендується зазначити факт використання ГШІ відповідно до п. 3.1 цього Положення.

Промпт (запит) – текстова або інша інструкція, введена користувачем до системи ГШІ з метою отримання відповіді, контенту або виконання конкретного завдання.

II. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ

2.1. Базові цінності академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу Закладу у своїй діяльності дотримуються базових цінностей академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності, стійкості та рішучості.

Ці цінності є основою для прийняття будь-яких рішень щодо використання інструментів ГШІ в освітній, методичній та управлінській діяльності.

2.2. Принципи використання ГШІ:

Принцип	-	Зміст
----------------	----------	--------------

Прозорість: обов'язкове зазначення факту використання ГШІ в навчальних роботах та методичних матеріалах відповідно до ст. 8 ч. 4 Закону № 4742-IX.

Відповідальність автора: автор несе повну відповідальність за зміст роботи, включаючи частини, створені за допомогою ГШІ; ГШІ не може бути зазначений як автор або співавтор.

Пріоритет людини: ГШІ є інструментом підтримки інтелектуальної діяльності людини, а не її заміником; усі рішення приймаються людиною.

Критичне оцінювання: результати ГШІ підлягають обов'язковій критичній перевірці щодо достовірності, точності та актуальності.

Конфіденційність: заборона введення персональних даних учасників освітнього процесу та службової інформації Закладу в зовнішні системи ГШІ.

Законність: використання ГШІ не повинно порушувати авторське право, законодавство про захист персональних даних та інформаційну безпеку.

Баланс: ГШІ доповнює, але не замінює власні знання, педагогічну майстерність та критичне мислення.

Недискримінація: Недопущення використання та поширення контенту, що містить ознаки дискримінації, упередженості або дезінформації.

III. ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ГШІ

3.1. Ключова вимога: обов'язкове розкриття використання ГШІ. Відповідно до статті 8 частини 4 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX, у разі використання об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, у навчальній роботі або методичному матеріалі автор зобов'язаний зазначити:

- факт використання ГШІ;
- методику генерування – характер та обсяг використання (що саме генерувалося, як використано результат);
- посилання на інструмент ГШІ: назва програми, версія (за наявності), URL-адреса.

Невиконання цієї вимоги є порушенням принципу академічної доброчесності –недоброчесним використанням результатів, згенерованих штучним інтелектом (ст.18 п.7, ст.29 Закону № 4742-IX).

Де зазначати факт використання ГШІ:

- у навчальних роботах вихованців та їх батьків – у примітці наприкінці роботи або у виносці після відповідного фрагмента;
- у методичних матеріалах педагога (розробки уроків, презентації, посібники) – в авторській примітці або на титульному аркуші.

Шаблон оформлення посилання на ШІ: [Назва інструменту ШІ] ([Розробник], [рік]).

Запит: «[короткий опис запиту або його текст]».

Тип результату: [текст / ідеї / зображення / код / інше].

Характер використання: [наприклад: «отримано первинний варіант, суттєво перероблено автором» / «використано для структурування матеріалу»].

URL: [посилання на сервіс].

Приклад: ChatGPT (OpenAI, 2025). Запит: «Методи мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку». Тип результату: текст. Характер використання: отримано первинний огляд, суттєво перероблено та доповнено автором. URL: <https://chat.openai.com>

3.2. Правила для педагогічних працівників

Дозволено:

- генерацію первинних варіантів навчально-методичних матеріалів для подальшого критичного аналізу, суттєвого доопрацювання та редагування;
- пошук та первинну систематизацію методичної і наукової літератури з обов'язковою самостійною перевіркою джерел;
- автоматизацію рутинних завдань: форматування, переклад, підготовку звітів і презентацій;
- використання ГШІ як допоміжного інструменту для формування зворотного зв'язку з вихованцями за умови збереження педагогічного контролю.

Заборонено:

- оприлюднювати матеріали, згенеровані ГШІ повністю або переважно, як власний педагогічний доробок без зазначення цього факту;
- уводити персональні дані вихованців, батьків та колег у зовнішні системи ГШІ;
- завантажувати до систем ГШІ конфіденційні або службові документи Закладу;
- надавати ГШІ ролі «автора» або «співавтора» в будь-яких матеріалах;
- використовувати ГШІ для маніпуляцій результатами навчання або фальсифікації даних.

Додаткові обов'язки:

1. Обов'язково зазначати факт та обсяг використання ГШІ при підготовці матеріалів для оприлюднення відповідно до п. 3.1.
2. Інформувати вихованців та їх батьків про правила використання ГШІ щодо конкретного навчального завдання до початку його виконання.
3. Власним прикладом сприяти формуванню культури академічної доброчесності в умовах використання ГШІ.

3.3. Правила для здобувачів освіти (вихованців та їх батьків)

Дозволено:

- генерувати ідеї, структурувати власні думки і підходи до теми;
- перевіряти орфографію та редагувати написаний текст, за умови самостійного авторства основного змісту.

Заборонено:

- подавати роботи, зроблені ГШІ повністю або переважно, без зазначення цього факту – це є недоброчесним використанням результатів, згенерованих штучним інтелектом (ст. 18 п. 7, ст. 29 Закону № 4742-IX);
- включати до списку джерел у роботі неіснуючі джерела та бібліографічні посилання, згенеровані ГШІ;

- поширювати матеріали, згенеровані ГШІ, з ознаками дискримінації, дезінформації або порушення авторських прав.

Вимоги до навчальних робіт: У разі дозволеного використання ГШІ дорослі зобов'язані зазначити факт і характер використання ГШІ у власній роботі відповідно до вимог п. 3.1 цього

Положення.

3.4. Правила для адміністративного та технічного персоналу

Дозволено:

- автоматизацію підготовки документів, звітів та аналітичних матеріалів;
- використання ГШІ для аналізу знеособлених даних та підтримки управлінських рішень;
- оптимізацію адміністративних та комунікаційних процесів.

Заборонено:

- вводити персональні дані вихованців, батьків, працівників у зовнішні системи ГШІ;
- обробляти за допомогою зовнішніх систем ГШІ конфіденційні або службові документи Закладу;
- ухвалювати управлінські або кадрові рішення виключно на підставі рекомендацій ГШІ без участі компетентних фахівців.

IV. ТЕХНІЧНІ ОБМЕЖЕННЯ ТА РИЗИКИ ГШІ

Усі учасники освітнього процесу мають усвідомлювати реальні технічні обмеження систем ГШІ:

1. ГШІ не є надійним джерелом фактів – системи генерують текст на основі статистичних закономірностей, а не верифікованих знань.
2. «Галюцинації» – ГШІ може впевнено вигадувати факти, цитати, прізвища авторів та бібліографічні посилання, яких не існує.
3. Часові обмеження – навчальні дані ГШІ мають дату відсічення; системи можуть не знати актуальних подій та змін законодавства.
4. Упередженість контенту – результати ГШІ можуть містити системні упередження, що відображають упередженість навчальних даних.
5. Відповідальність залишається за автором – жодна система ГШІ не несе юридичної чи академічної відповідальності за помилки; вся відповідальність покладається на людину.
6. Ризик надмірної залежності – безконтрольне делегування завдань ГШІ пригнічує розвиток критичного мислення та навчальної самостійності вихованця.

V. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

5.1. Захист персональних даних

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані:

- не вводити в зовнішні системи ГШІ персональні дані учасників освітнього процесу (імена, контактні дані, результати навчання, індивідуальні дані тощо);
- не завантажувати до систем ГШІ службові документи, матеріали внутрішнього листування, кадрову або фінансову документацію Закладу;
- використовувати знеособлені дані при аналізі педагогічних ситуацій за допомогою ГШІ (наприклад: «вихованець старшої групи має труднощі у лічбі» замість конкретного прізвища).

Заклад забезпечує дотримання Закону України «Про захист персональних даних» за будь-якого застосування систем ГШІ, що можуть обробляти персональні дані.

5.2. Кібербезпека

1. Використовувати лише ті інструменти ГШІ, які мають задокументовану політику конфіденційності та захисту даних.
2. Перевіряти налаштування приватності в інструментах ГШІ перед їх використанням для роботи з будь-якими даними Закладу.
3. Захищати надійними паролями та двофакторною автентифікацією акаунти в сервісах ГШІ, що використовуються в роботі.

VI. НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ

6.1. Для педагогічних працівників

Заклад систематично забезпечує:

- проведення тренінгів з питань етичного та ефективного використання ГШІ в освіті;

- навчання з виявлення контенту, згенерованого ГШІ, й впровадження методів забезпечення академічної доброчесності;
- методичну підтримку щодо розроблення завдань, які розвивають авторське мислення і критичну рефлексію вихованців;
- обмін кращими практиками відповідального використання ГШІ в педагогічній діяльності.

6.2. Для здобувачів освіти та їх батьків

На початку кожного навчального року заклад забезпечує ознайомлення вихованців та їх батьків з основними положеннями цього документа. У межах навчальної діяльності Заклад сприяє формуванню у них:

- знань про можливості, обмеження та ризики інструментів ГШІ;
- навичок критичного осмислення та перевірки результатів роботи ГШІ;
- розуміння норм академічної доброчесності при використанні ГШІ відповідно до Закону № 4742-ІХ;
- практичних навичок правильного оформлення використання ГШІ у навчальних роботах.

6.3. Для батьків

Заклад інформує батьків або законних представників здобувачів освіти про:

- правила використання ГШІ дітьми;
- відповідальність дітей за дотримання принципів академічної доброчесності;
- способи підтримки самостійності та авторського мислення дитини вдома.

VII. ПОРУШЕННЯ ТА НАСЛІДКИ

7.1. Порухення цього Положення

Порушеннями є:

- подання роботи, написаної або виконаної ГШІ повністю або переважно, без зазначення цього факту;
- уведення персональних даних вихованців чи службових документів Закладу в зовнішні ШІ-системи;
- будь-які дії, що суперечать принципам розділу II цього Положення.

7.2. Наслідки порушень

Наслідки порушень визначаються відповідно до:

- Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-ІХ та інших актів законодавства України;
- Положення про академічну доброчесність;
- Внутрішні акти Закладу щодо дисципліни та оцінювання.

(Заклад конкретизує заходи впливу в Положенні про академічну доброчесність або в окремому розділі цього Положення з урахуванням категорії порушника. Заходи щодо педагогічних працівників — також з урахуванням норм трудового законодавства).

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення вводиться в дію наказом директора.

8.2. Відповідно до ст. 12 ч. 5 Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-ІХ, Положення оприлюднюється на офіційному веб сайті Закладу.

8.3. Усі працівники закладу ознайомлюються з Положенням під підпис або в інший спосіб, передбачений внутрішніми актами Закладу.

8.4. Для кожного завдання, у якому використання ГШІ прямо передбачається або обмежується, зазначаються умови завдання до його видачі.

8.5. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-ІХ, Положення про академічну доброчесність Закладу та інших актів законодавства України.

8.6. Положення підлягає обов'язковому перегляду не рідше одного разу на рік або позачергово у разі:

- набрання чинності або внесення змін до відповідного законодавства;
- суттєвих змін у технологіях ГШІ;
- виявлення системних прогалин у практиці застосування Положення.

**ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ПЕДАГОГІВ
«ЯК СФОРМУЛЮВАТИ УМОВИ ЗАВДАННЯ З УРАХУВАННЯМ ГШІ»**

(Рекомендовані формулювання для умов завдань)

Повна заборона ГШІ:

«Ця робота виконується самостійно без використання інструментів генеративного штучного інтелекту. Використання ГШІ є порушенням умов завдання».

Обмежений дозвіл ГШІ:

«Ви можете використовувати ГШІ для пошуку ідей або перевірки орфографії. Основний зміст роботи має бути написаний самостійно. Факт використання ГШІ обов'язково зазначити у примітці наприкінці роботи».

Повний дозвіл з обов'язковим розкриттям:

«Для виконання цього завдання дозволяється використовувати ГШІ. Обов'язково зазначити: яку програму використовували, з яким запитом і яку частину роботи виконано за її допомогою».